

Spm. nr. 743

Til *arbejdsministeren* (23/4 80) af:

Rahbæk Møller (SF):

»Findes der konsekvensberegninger over beskæftigelsesvirkningerne af de hidtil anvendte former for erhvervsstøtte?«

Begrundelse

Det er et af formålene med erhvervsstøtten at forbedre beskæftigelsen her i landet.

Det anses i almindelighed for at være uhensigtsmæssigt at stille præcise krav om merbeskæftigelse i forbindelse med ydelse af erhvervsstøtte. Netop derfor er det væsentligt at foretage konsekvensberegninger af virkningerne af forskellige former for erhvervsstøtte. Kun derved vil det være muligt at prioritere anvendelsen af de midler, der er til rådighed.

I den udstrækning der er foretaget konsekvensberegninger, bedes hovedresultaterne oplyst i svaret.

Besvarelse (7/5 80):

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Fra det offentlige side er der iværksat en række foranstaltninger med det sigte at støtte erhvervenes konkurrenceevne og produktion for derigennem at forbedre beskæftigelse og betalingsbalance. Det drejer sig om et bredt spektrum af differentierede ordninger med forskellige målgrupper og forskellig udformning. I forbindelse med overvejelser omkring de enkelte ordninger bliver der, hvor det er muligt, udarbejdet beregninger over ordningernes konsekvenser, og i disse konsekvensberegninger er beskæftigelsesvirkningerne ofte medtaget. Aktuelt er der i forbindelse med regeringens plan om erhvervs- og beskæftigelsesfremme foretaget beregninger over de enkelte erhvervsfremmeordningers beskæftigelseseffekt, idet beskæftigelsesvirkningen har været et af de centrale kriterier ved udvælgelsen af enkeltforanstaltninger til planen.

Ved udarbejdelse af sådanne beregninger er det nødvendigt at sondre mellem forskellige typer af beskæftigelsesvirkninger.

Der er for det første de direkte beskæftigelsesvirkninger ved foranstaltningen. F. eks. vil den direkte beskæftigelseseffekt ved et

bygge- og anlægsarbejde være det antal personer, som beskæftiges ved udførelsen af det konkrete projekt.

For det andet er der den indirekte beskæftigelsesvirkning. F. eks. vil der ved et bygge- og anlægsarbejde medgå udstyr og materialer, hvis fremstilling skaber beskæftigelse i andre sektorer.

For nogle ordninger kan endvidere medtages afledede beskæftigelsesvirkninger. For eksempel kan en erhvervsfremmeordning til landbruget resultere i en investeringsforøgelse, der dels medfører en direkte og indirekte beskæftigelsesvirkning, dels danner grundlag for en produktionsforøgelse og dermed en afledet beskæftigelse i forarbejdningssektoren.

For andre ordninger kan der skelnes mellem kortsigtede og langsigtede virkninger. For eksempel kan den kortsigtede beskæftigelsesvirkning ved en konsulentordning være selve ansættelsen af konsulenter, mens den langsigtede virkning er den produktions- og beskæftigelsesforøgelse, der fremkommer som et resultat af erhvervenes anvendelse af konsulenterne.

Delvis knyttet til de forskellige typer af beskæftigelsesvirkninger indgår forskellige elementer og overvejelser om vurderingen af den samlede beskæftigelsesvirkning.

Det offentlige yder en væsentlig støtte til erhvervene ved at tilvejebringe forudsætningerne for produktionen gennem en række foranstaltninger af strukturel karakter. Som eksempel kan nævnes arbejdsmarkedsuddannelserne, som på kort sigt ikke skaber arbejdspladser i større omfang på det private arbejdsmarked, men som på lidt længere sigt må betragtes som en afgørende forudsætning for at opretholde en høj beskæftigelse.

Erhvervsfremmeordningerne har ofte en karakter, der sigter mod en forøgelse af konkurrenceevnen i de eksporterende og importkonkurrerende erhverv. Beskæftigelsesvirkningen af disse erhvervsfremmeordninger er knyttet til den produktionsforøgelse, der ligger bag den forøgede eksport og det forøgede salg til hjemmemarkedet i konkurrence med importen. Det må imidlertid erkendes, at for en række ordninger er forbindelsen mellem den konkrete ordning og den heraf følgende beskæftigelse så indirekte og langsigtet, at det ikke er muligt at gennemføre en realistisk beregning af beskæftigelsesvirkning-